

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115228955
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5115228955.6

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z.: D., nar. X.X.XXXX, Q., nar. X.X.XXXX, deti rodičov: matka - Mgr. E. Z., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., ul. Z. XXXX/X, v zastúpení právne - Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom v Žiline, Framborská 253/21, IČO: 50 626 329, otec - Ing. R. Z., PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, E. (zároveň aj korešpondenčná adresa), maloleté deti bytom u matky a v zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina a za účasti Úradu komisára pre deti so sídlom Bratislava, Odborárske námestie č. 3, v štádiu rozhodovania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 9P/111/2015-2951 zo dňa 18. júla 2019, takto

rozhodol:

Odvolanie otca **o d m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Žilina zamietol návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 21.6.2019 (podaný na súde dňa 21.6.2019).

2. Otec predmetným návrhom žiadal nariadiť neodkladného opatrenie, ktorým súd nariadi maloletej D. a maloletej Q. denné pobyty v zariadení Centra soc. služieb K., so sídlom X., O., bez prítomnosti matky každú sobotu v mesiaci v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia do dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že on/otec bude oprávnený byť prítomný s maloletými deťmi v Centre sociálnych služieb K. počas denného pobytu detí v ňom bez prítomnosti matky a Centrum sociálnych služieb K. bude povinné odovzdať ich matke v sídle tohto centra každú stredu a každú sobotu v mesiaci v čase o 18.00 hod. Okresný súd prioritne zdôraznil charakter neodkladného opatrenia, účelom ktorého je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné a nutné za stavu, že sú osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

3. V súdnej veci okresný súd posudzoval návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v štádiu po vydaní meritórneho rozsudku OS Žilina č. k. 9P/111/2015-2433 zo dňa 8.10.2018 o rozvoze manželstva účastníkov a o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva, súd konštatujúc, že predmetný meritórny rozsudok ku dňu rozhodovania o návrhu otca právoplatnosť nenadobudlo.

4. Podľa názoru súdu otec nepreukázal relevantnú skutočnosť osvedčujúcu potrebu nariadenia nového neodkladného opatrenia. Dodal, že inštitút neodkladného opatrenia v oblasti starostlivosti súdu o maloletých má mať výnimočný charakter, upravuje pomery účastníkov konania na základe osvedčených skutočností. V súdnej veci styk otca s maloletými deťmi je upravený uznesením OS Žilina č. k. 9P/111/2015-2559 zo dňa 30.11.2018, hoc nie právoplatným, ale vykonateľným dňa 12.12.2018. V

prípade uvádzaného uznesenia je posledná úprava styku otca s maloletými deťmi zhodná s úpravou (neprávoplatnou) styku na čas po rozvode manželstva, čo súd odôvodnil potrebou zabezpečenia kontinuity vo svojom rozhodovaní. Napriek vážne narušeným vzťahom v rodine, stretnutia otca s deťmi sa realizujú viac-menej v súlade s vykonateľným neodkladným opatrením. Skutočnosť, že otec považuje periodicitu styku s maloletými deťmi za nízku a priebeh stretnutí za neuspokojivý, nie je dôvod podľa názoru súdu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je preukázaná žiadna naliehavá potreba pre okamžitý zásah súdu a v súdnej veci uvedený záver viedol následne okresný súd k zamietnutiu návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Proti uzneseniu podal odvolanie v zákonnej lehote otec. Domáhal sa zmeny uznesenia okresného súdu a v rámci nej, aby odvolací súd neodkladné opatrenie nariadil v súlade s jeho návrhom.

6. Otec argumentuje v odvolaní najmä tým, že matka maloleté deti negatívne ovplyvňuje a s nimi manipuluje, vedie ich voči nemu. V skutočnosti maloleté deti ho majú radi, majú k nemu vybudovaný krásny vzťah a vytvorené hlboké puto. Rovnako, ako už dlhodobo nepretržite viac ako 4 roky, nedochádza k reálnym stretnutiam detí s ich vlastným otcom, jeho stretnutia s deťmi jedenkrát za mesiac nemajú charakter skutočných stretnutí. Ide len o ponížujúce vzhliadnutie maloletých detí otcom, ktoré sú pod vplyvom a podľa pokynov a vzoru matky navonok úplne odmietavé, ignorantské, správajú sa nepriateľsky a agresívne, dokonca doňho hádžu predmety, piesok na hlavu, pričom sa jedno pred druhým predbiehajú, ako čo najviac zle mu urobiť, a tým sa čím viac zapáčiť ich matke. Matka maloleté deti mu odoberie už po cca 1 - 1,5 hodine a ich spoločne v spolupráci so svojou matkou zatvára pred ním v ich byte na Z. ulici v O.. Deti sú pred ním zatvorené a izolované. Podľa názoru otca, z napadnutého rozhodnutia je viditeľná neochota súdu riešiť alarmujúcu situáciu v rodine. Na to už opakovane upozorňoval aj prokurátor Okresnej prokuratúry v Žiline a ani novými dôkazmi preukázaná vážna hrozba pre deti nebola súdom prvej inštancie považovaná za naliehavý záujem na dočasnej úprave práv a povinností k maloletým deťom.

7. V ďalšej časti otec zdôrazňuje, že ním predložený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sleduje výlučne záujem maloletých detí, ktorému sa on podriaďuje v plnom rozsahu a ktorý by mohol významným spôsobom pomôcť pri obnove vzťahov detí s ním, keďže k tejto obnove v prítomnosti matky nemôže nikdy dôjsť.

8. Konanie o rozvode manželstva ukončené rozsudkom vyhláseným súdom prvej inštancie sa z dôvodu odvolania, podaných proti jednotlivým výrokom rozsudku, preklenulo do neprimerane dlhého odvolacieho konania. Výrok uvedený v rozsudku o rozvode týkajúci sa úpravy jeho styku s maloletými deťmi, nenadobudne v blízkej budúcnosti právoplatnosť, bez ohľadu na jeho správnosť, ktorú on spochybňuje. Je preto nevyhnutné, aby súd vzhľadom na závažné argumenty predložené ním v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zmenil doterajšiu kontraproduktívnu súdnu úpravu jeho stretnutí s maloletými deťmi a dočasne upravil jeho styk s nimi tak, aby bol možné tento styk realizovať v plnom rozsahu bez zásahu matky a aby deťom bola daná možnosť obnoviť svoj vzťah s ním, o ktorý ich matka spolu so starou matkou pripravili.

9. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca poukazuje na uznesenie okresného súdu č. k. 9P/111/2015-2559 zo dňa 30.11.2018 - posledné neodkladné opatrenie, ktorým súd upravil styk otca s maloletými deťmi v zhodnom rozsahu s úpravou styku uvedenou v rozsudku o rozvode manželstva a o úprave styku otca k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva č. k. 9P/111/2015 zo dňa 8.10.2018. Za nepravdivé označuje matka tvrdenie otca, že od účinnosti posledného neodkladného opatrenia sa vo vzťahoch otca s deťmi nezmenilo vôbec nič, naopak, situácia sa ešte zhoršila. Ona netvrdí a ani nikdy netvrdila a netvrdili to ani znalci, že deti sa otca boja. Matka cituje vo vyjadrení znenie výrokových viet uznesenia OS Žilina č. k. 9P/111/2015-2559 zo dňa 30.11.2018 o úprave styku otca s maloletými deťmi, k vydaniu ktorého neodkladného opatrenia predchádzalo vyhlásenie rozsudku č. k. 9P/111/2015 zo dňa 8.10.2018 o rozvode manželstva a o úprave práv a povinností rodičov k deťom na čas po rozvode manželstva. Ako súd prvej inštancie v odôvodnení neodkladného opatrenia uviedol, potreboval zabezpečiť kontinuitu vo svojom rozhodovaní.

10. V ďalšej časti vyjadrenia matka poukazuje na rozhodovací proces okresného súdu, keď počas konania o rozvod manželstva vydal niekoľko neodkladných opatrení, kedy upravovala styk otca s maloletými deťmi. Ona si po nariadení neodkladného opatrenia uznesením sp. zn. 9P/111/2015 zo dňa

1.8.2018, ktorým súd dočasne umiestnil maloleté deti do Krízového centra K. si uvedomila závažnosť situácie, absolvovala na základe výchovného opatrenia súdu v priebehu konania o rozvod manželstva 10 individuálnych stretnutí na Úrade práce, soc. vecí a rodiny v Žiline u psychologičky Mgr. R. Q., na Referáte poradensko-psychologických služieb a aj na základe rád psychologičky začala intenzívnejšie pracovať s deťmi a snaží sa ich pripraviť na stretnutie s otcom a predchádzať krízovým situáciám. Po vydaní posledného neodkladného opatrenia zo dňa 30.11.2018 sa postupne styk otca s deťmi začal normalizovať, zatiaľ čo pred vydaním posledného neodkladného opatrenia - upravujúci prebiehajúce stretnutia otca s deťmi, deti hystericky plakali, zo stretnutí utekali a odmietali s otcom komunikovať, zmenila sa situácia, keďže deti pri stretnutiach už neplačú, nekričia, na stretnutia idú pokojne, a to je dôsledok toho, že ona sa ich snaží na stretnutia s otcom pripraviť nenásilne. Navyše sa usiluje nechať otca s maloletými deťmi samých. Apeluje na otca detí, aby bral ohľad na predchádzajúci stav a korigoval svoje nátlakové správanie voči maloletým, postupne si získaval ich dôveru. Ona po vydaní posledného neodkladného opatrenia žiadne zo stretnutí nezrušila, ani nepresunula na iný termín. Posledným neodkladným opatrením bol sledovaný záujem maloletých detí. Tvrdenie otca, že deti proti nemu manipuluje, označuje matka za vymyslenú fabuláciu, s ktorou otec dlhodobo v priebehu konania o rozvod manželstva pracuje. Opakovaný návrh (podobný návrh otec podal už aj v konaní o rozvod manželstva) o umiestnení detí do krízového centra iba dokazuje, že mu nejde o maloleté deti. Stretnutia sa otca s deťmi prebiehajú v súlade s posledným neodkladným opatrením zo dňa 30.11.2018, kde sa posunuli vpred tak kvantitatívne, ako aj kvalitatívne. Z týchto dôvodov ona nevidí dôvod na vydanie autoritatívneho rozhodnutia, ktorým by súd neodkladným opatrením mal deti umiestniť do krízového centra tak, ako to žiadal otec. Jeho návrh žiada zamietnuť v celom rozsahu.

11. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), musel konštatovať, že uznesenie vydané v štádiu spojeného konania o úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva, právoplatnosťou rozsudku Krajského súdu v Žiline 10CoP/43/2019 vyhlásené na meritórnom pojednávaní dňa 5.12.2019 (po komplexnom prejednaní odvolaní účastníkov, ktoré smerovali proti meritórnemu rozsudku), zaniklo tzv. inak, takže v aktuálnom štádiu rozhodovania, hoc odvolaním napadnuté uznesenie formálne existuje, avšak akékoľvek právne účinky v dôsledku meritórneho právoplatného rozsudku Krajského súdu v Žiline stratilo svoje právne účinky.

12. Otec podaným návrhom žiadal dočasnú úpravu pomerov (konkrétne vymedzenou formou jeho návrhu) do doby právoplatného ukončenia konania o vec samú, v ktorej už bolo právoplatne aj rozhodnuté.

13. Aktuálna právna úprava neobsahuje úpravu identickú, či obdobnú s úpravou § 218 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom do 30.6.2016), v zmysle ktorej bola dôvodom odmietnutia odvolania (aj) skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie zaniklo inak. Bez ohľadu na tento nedostatok výslovnej právnej úpravy je nutné vychádzať zo samotného účelu odvolacieho konania, ktorým je prieskum vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Naplnenie daného účelu je (logicky) vylúčené, pokiaľ napadnuté rozhodnutie už neexistuje; nevyvoláva žiadne právne účinky. Nadväzanie je nutné odvolanie proti takémuto rozhodnutiu odmietnuť.

14. Z hľadiska právneho základu ide o naplnenie predpokladov definovaných v čl. 3 ods. 3 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku, resp. v čl. 4 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku, t. j. o analogické použitie ustanovení zákona (v tomto prípade § 386 CSP) upravujúcu vec, čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci.

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.